

DE NEDERLANDSE POËZIE ENCYCLOPEDIË (NPE)

Ontstaan en eerste stappen in de uitvoering, 1999-2013

Door Bart FM Droog

Eenrum, 3 mei 2013

p. 2	De aanloop
p. 3	NPE online
p. 4	V.O.F. Nederlandse Poëzie Encyclopedie
p. 5	Eindrapportage Nederlands Letterenfonds
p. 7-8	Bijlagen: correspondentie juni 2012

De aanloop

In 1999¹ vatte ik het plan op om de Nederlandse Poëzie Encyclopedie (NPE) samen te stellen. Ik deed research, maakte notities, stelde conceptlemma's op, maar stuitte in de loop van het jaar 2000² op enkele praktische bezwaren. Enerzijds was er de monsterlijke omvang die het werk bij verschijning in boekvorm zou krijgen. Anderzijds waren er afspraken binnen De Dichters uit Epibreren, die me noopten aan www.epibreren.com te werken. Ook was ik na 2000 vaak *on the road* voor dichtoptredens, in binnen- en buitenland.

Aan het realiseren van de NPE kwam ik derhalve niet toe. Wel deed ik veel ervaring op met het vervaardigen van dichterslemma's voor het onlinetijdschrift Rottend Staal (onderdeel van www.epibreren.com). Van 2000 t/m 2006 maakte ik daar bijna tweehonderd van. Daarnaast produceerde ik voor de site van de Poëziemarathon Groningen van 2001 t/m 2006 ruim tweehonderd dichterspagna's.

Publieksprijs

In 2006 en 2007 was ik betrokken bij de Publieksprijs voor beste poëziebundel - een coproductie van De Contrabas en Rottend Staal - naar een idee van Ton van 't Hof: daaruit ontstonden onlineoverzichten van de in de jaren 2005 en 2006 verschenen dichtbundels, met achterliggende bundellemma's³.

1 Dichters in de stad, de trein en bij de aapjes

Interview met Bart FM Droog door Enno de Witt, Arnhemse Courant/Gelders Dagblad, 2-11-1999

(...) Naast zijn activiteiten als dichter werkt Droog aan een encyclopedie van alle Nederlandstalige dichters in de twintigste eeuw. 1834 heeft hij er al verzameld., en hij is pas drie maanden bezig. Hij kijkt dan ook met een zeer brede, haast vanzelfsprekend relativerende blik naar de ontwikkelingen. Ondanks alle opwindende van de laatste tijd ziet hij geen echte vernieuwing of opwaartse wegen: "Het kabbelt gestaag voort. Er is geen toename, en ook geen afname. Oplages van dichtbundels zijn de hele eeuw ongeveer hetzelfde, verkopen ook. De laatste tijd verschijnen er iets meer bloemlezingen dan vijftig of negentig jaar geleden, maar ik zie niet echt een groot verschil."

Compleet op: <http://www.epibreren.com/pages/archief1999.html#Anchor-DICHTERS-37448>

2 Bart FM schrijft encyclopedie der poëzie

Interview met Bart FM Droog door Remco in 't Hof, Nieuwsblad van het Noorden, 10-3-2000

Hij verricht het monnikenwerk in een aftands kraakpandje en heeft zichzelf tot volgend jaar de tijd gegeven om in zijn encyclopedie van de poëzie alle Nederlandse en Vlaamse dichters van 1900 tot 2000 te boekstaven. De teller staat na lezing van zo'n 400 bloemlezingen op 2571 dichters. Het kost de samensteller, de in Groningen woonachtige dichter Bart FM Droog, geen moeite om per dag 14 uur aan een stuk achter zijn toetsenbord te zitten: "Het is als reizen in de tijd. Je ontmoet allerlei nieuwe mensen." (...)

Compleet op <http://www.epibreren.com/pages/archief2000.htm#Anchor-BART-21683>

3 Deze zijn door Chrétien Breukers in april 2013 offline gehaald. In augustus 2012 'dreigde' hij dat al te doen, als ik iets *en public* over zijn disfunctioneren zou verklaren.

De NPE online

In de zomer van 2011, na een retraite van drie jaar in het fabrieksleven, kwam ik op het idee hoé de NPE in een onlinevorm te gieten. Ik had het erover met Chrétien Breukers, die me vertelde dat - gezien de grootte van het project - voor de uitvoering ervan subsidie aangevraagd zou moeten worden. Maar dat ik dit, als privépersoon, niet zelf zou kunnen doen. Dat zou wel kunnen via hem, via 'De Contrabas', omdat dit een rechtspersoon zou zijn.

Breukers diende vervolgens in oktober 2011 bij het Nederlands Letterenfonds een subsidieaanvraag in voor een startsubsidie voor de NPE, in het kader van de regeling Digitale Literaire Projecten. Als uitvoerenden noemde hij daarbij zichzelf en mij.

Er werd een startsubsidie van € 6250,- toegekend voor het realiseren van de jaaroverzichten 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012, als pilotproject voor de NPE. Dat realiseren hield en houdt in: het verrichten van werkzaamheden om zo betrouwbaar mogelijke overzichten samen te stellen en te publiceren van de jaarlijkse reguliere oorspronkelijk Nederlandstalige dichtbundelproductie in Nederland en Vlaanderen.

Van die € 6250,- werd € 5000,- op 29 maart 2012 uitgekeerd; de resterende € 1250,- zou worden uitgekeerd na afronding van het pilotproject en na goedkeuring van een eindrapportage.

VOF Nederlandse Poëzie Encyclopedie

Over de te verrichten werkzaamheden en de daaraan gekoppelde vergoeding hadden Breukers en ik een simpele afspraak gemaakt: we zouden het 50/50 doen, qua werk⁴ en qua vergoeding. We hadden op 1 februari 2012 de V.O.F. Nederlandse Poëzie Encyclopedie (NPE) opgericht om de werkzaamheden voor de NPE administratief in onder te brengen en nieuwe subsidies aan te kunnen vragen. Dat deze V.O.F. was opgericht 'verzuimde' Breukers door te geven aan het Letterenfonds.

Al snel werd duidelijk dat Breukers nauwelijks tot geen werkzaamheden verrichtte. Zelfs het controleren van de jaarlijsten op omissies in de overzichten van zijn eigen uitgeverij De Contrabas was al te veel gevraagd - dat bleek na de publicaties van de afzonderlijke jaarlijsten, uit klachten van Contrabasdichters over hun ontbrekende bundels. Er waren daarnaast veel andere afspraken die Breukers niet nakwam en zakelijke e-mails die hij onbeantwoord liet. Kortom: verdere 'samenwerking' leek een heilloos pad.

Op 14 juni 2012 meldde ik Breukers dat het zo niet langer kon (zie blz 7). Geen reactie. Daarom stuurde ik op 19 juni 2012 Breukers een brief, met daarbij het verzoek de opheffingspapieren voor de V.O.F. NPE (die ik al bij de KvK had opgevraagd en ondertekend) ook te ondertekenen en mij inzage te geven in de bankafschriften (zie blz. 8).

Eerst op 24 juni liet hij van zich horen. Hij beloofde me aan al het gevraagde te voldoen. Uiteindelijk kostte me het nog een maand tijd hem die beloften te laten inlossen, waarvoor zelfs de juridische afdeling van de KvK Midden Nederland moest worden ingeschakeld.⁵

Met het Letterenfonds correspondeerde ik over de gewijzigde situatie. Ik kreeg het groene licht om zonder Breukers door te gaan. Met het Letterenfonds werden afspraken over het vervolgtraject gemaakt.

4 Om precies te zien: de afspraak was dat ik aanvankelijk iets meer werk zou verrichten en dat binnen afzienbare tijd Breukers meer werkzaamheden zou verrichten om uiteindelijk op 50/50 uit te komen, qua werkverdeling.

5 Uit het contact met de KvK leerde ik dat zodra een van beide firmanten van een V.O.F. zegt de V.O.F. te willen ontbinden en de papieren daartoe ondertekend, zo'n V.O.F. voor de wet ophoudt te bestaan.

Eindrapportage voor Nederlands Letterenfonds

In december 2012 nam Breukers contact op met het Letterenfonds en vroeg zich af waar de eindrapportage bleef. Aangezien het Fonds al in juli 2012 had ingestemd met de gewijzigde situatie vroeg ik me af waarom hij het Fonds met die vraag lastig viel en werkte met m'n redactieteam rustig door aan de productie van de jaarlijst 2012.

Op 8 maart 2013 leverde ik, namens de inmiddels opgerichte Stichting Nederlandse Poëzie Encyclopedie (een rechtspersoon waar de NPE vanaf 12 oktober 2012 in is ondergebracht) de eindrapportage in. Omdat Breukers de oorspronkelijke aanvrager was én omdat hij niet had doorgegeven dat het project op 1 februari 2012 was ondergebracht in de VOF Nederlandse Poëzie Encyclopedie wenste het Fonds dat ook Breukers een akkoordverklaring bij de eindrapportage zou leveren.

Dus zend ik Breukers een herziene eindrapportage, waarin hij grotendeels buiten schot wordt gelaten. Ik doe enige andere concessies - maar Breukers traineert een soepele afhandeling van zaken door simpelweg te weigeren de eindrapportage te lezen - laat staan een akkoordverklaring te tekenen. Ik zag me daardoor gedwongen diepgravend onderzoek te doen, waarbij ik dingen tegenkwam die op zijn minst vragen oproepen bij het zakelijk handelen van Breukers. Zowel in dit subsidiedossier, als in andere zaken.

Het betreft:

- Het doen voorkomen alsof De Contrabas een V.O.F. (dus een tweemanszaak) is, tot op twee jaar na de opheffing van die onderneming.⁶
- Het niet verstrekken van jaaroverzichten van verkochte bundels aan dichters uit het Contrabasfonds en het niet betalen van royalty's aan dichters uit het Contrabasfonds Navraag bij ruim twintig van deze dichters in maart/april 2013 leerde dat geen van hen ooit royalty's had ontvangen of inzage heeft gekregen in de hoeveelheid jaarlijks verkochte bundels.

⁶ Uittreksel Kamer van Koophandel Midden Nederland, 18-03-2013: "De Contrabas V.O.F. Uitgeschreven uit het handelsregister per 01-01-2011"
Bedrijfsgegevens De Contrabas, 27-03-2013: "De Contrabas V.O.F. is opgericht in 2008 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Midden-Nederland onder nummer 30236063. Tel: 030-2948096."
Op: <http://www.uitgeverijdecontrabas.nl/nl/cms/bedrijfsgegevens/>

Ik had aanvankelijk aan de wens van het Fonds om Breukers een akkoordverklaring te laten tekenen willen voldoen, enkel en alleen om een snelle en geruisloze afwikkeling van het NPE-startsubsidiedossier mogelijk te maken. Bij nader inzicht kon en wilde ik daar niet aan voldoen omdat:

- a. er geen wettelijke of morele verplichting was hem zo'n akkoordverklaring te laten ondertekenen. Hij heeft met het medeondertekenen van de opheffingsakte van de V.O.F. NPE ingestemd met zijn vertrek uit de NPE. Het Letterenfonds gaf in juli 2012 het groene licht om zonder hem door te gaan.
- b. het vervullen van die wens een onmogelijke opdracht was (Breukers weigerde simpelweg om de papieren in te zien).
- c. dit mij mogelijk medeplichtig zou maken aan buitenwettelijk handelen door Breukers.

Ik heb dan ook op 26 maart 2013 de definitieve versie van de Eindrapportage naar het Nederlands Letterenfonds gestuurd, zonder akkoordverklaring van Breukers. Deze versie werd op 9 april 2013 goedgekeurd.

Het Letterenfonds had eerder die dag telefonisch contact gehad met Breukers, om hem toch nog te bewegen zijn handtekening te zetten, zodat alles snel en geruisloos afgehandeld kon worden. Hij antwoordde een Fondsmedewerker dat hij de handtekening zou leveren. Enkele minuten later mailt hij mij en probeerde me te chanteren. Die mail stuurde ik door naar het Fonds, waarna het ook bij het Fonds duidelijk werd dat met Breukers niet op een normale wijze valt te communiceren.

Op 19 april 2013 volgde te Amsterdam een gesprek tussen mij en medewerkers van het Letterenfonds, waarin de problematiek en de vervolprocedure werd doorgesproken.

Op 2 mei 2013 berichtte het Fonds me over het besluit het resterende subsidiebedrag aan Stichting NPE uit te betalen.

Van: "Bart FM Droog" <bfmdroog@live.nl>
Aan: "De Contrabas - Chrétien Breukers" <decontrabas@hotmail.com>
Verzonden: donderdag 14 juni 2012 20:45
Onderwerp: Einde samenwerking betreffende NPE
Hallo Chretien,

Zo gaat het niet langer. Kennelijk neem je wel de tijd voor alles en nog wat, maar niet de tijd om je zakenpartner uit te leggen waarom je vrijwel geen van je afspraken nakomt.

Zo zouden we samen werken aan de jaarlijsten. Ik meer dan jij, weliswaar, maar de praktijk is dat ik die lijsten vrijwel alleen heb moeten maken. Je hebt op geen enkele manier geholpen om ze publiceerklaar te maken. Je hebt niet gereageerd op m'n verzoeken de lijsten goed na te kijken op omissies, waardoor nu al twee keer Contrabas dichters bij me aanklopten om te zeggen dat uitgerekend hun bundels ontbraken.

Uit de mails die ik van andere dichters ontving heb ik niet de indruk gekregen dat je ook maar enige moeite hebt gedaan om mensen persoonlijk uit te nodigen om materiaal aan te leveren (want jij en ik weten dat persoonlijke uitnodigingen de enige manier zijn om al het benodigde materiaal binnen te krijgen). Ondertussen heb je wel geld ontvangen van het Fonds om aan die jaarlijsten te werken.

Met de Encyclopedie is het eenzelfde verhaal. Momenteel heb ik circa honderd lemma's gemaakt. Jij geen enkele. Een aantal keren heb ik specifiek om materiaal voor een lemma gevraagd, zoals bij Erik Verpale en Eugène van Isterbeeck - ik zit daar nog steeds op te wachten. Het crowdfunding heb je nodeloos getraineed. Je hebt erop gestaan dat ik een zeer welkome vrijwilliger en grondig onderzoeker op een zijspoor zette en een andere vrijwilliger 'ontsloeg'. Het rekeningnummer is nog steeds niet op de gevraagde naam gezet, je hebt geen enkele advertentie weten te verkopen - terwijl je dat blijkbaar voor De Contrabas wel lukt - enzovoort. Toch claim je 25% van de opbrengsten. Voor wat?

En dan, als ik vanwege bouwvakwerk omwille van inkomsten twee weken in Utrecht verkeer, en je laat weten dat ik met je wil praten, ik aangeef op welke dagen ik tijd vrij kan maken, volgt geen enkele reactie. Ook daarna niet. Dat is, hoe je het ook went of keert, niet loyaal.

Dat je geen tijd hebt of vrij wil maken voor deze projecten - prima. Maar dat had je dan wel van te voren moeten zeggen. Tegen mij, tegen het Fonds én tegen de mensen die ons 1100 euro gegeven hebben.

Al met al noodzaakt dit me om een beslissing te nemen. En wel om in eerste instantie alleen verder te gaan en volkomen vrij te zijn in het benaderen van nieuwe mensen - iets wat met jou onmogelijk bleek.

Want al het daadwerkelijke werk is toch al door mij gedaan. Ik vind het dan ook niet terecht dat jou nog een kwart van de financiën toekomt. En eigenlijk ook niet de helft wat we nog tegoed hebben voor de jaarlijsten, aangezien je daar alleen bij de subsidieaanvraag bij betrokken was. Maar goed, ik heb in goed vertrouwen een afspraak met je gemaakt. Het is aan jou om daar een afweging in te maken.

Graag had ik persoonlijk met je gesproken, in Utrecht of door de telefoon. Omdat ik je graag mag en onze vriendschap en andere samenwerking belangrijk vind. Maar wat betreft de NPE is het voorbij. De NPE is dan ook géén onderdeel meer van De Contrabas. De jaarlijsten 2008-2011 zal ik nog een coproductie van de NPE en De Contrabas noemen - ook al is het niet waar. Ik zal je naam als mede-samensteller van die lijsten verwijderen, want die staat er onterecht. Het kost me nog circa anderhalf dag werk om de jaarlijst 2008 publiceerklaar te maken. Dat ga ik begin volgende week doen. Ik ga daarna een rapport voor het Fonds schrijven en zal ze verzoeken het resterende bedrag over te maken.

Ik stel voor dat de VOF wordt opgeheven. Met daarbij het rekeningnummer. Geld dat eventueel alsnog is binnengekomen kan op mijn rekening gestort worden.

Vriendelijke groet,

Bart

Eenrum, 19-06-2012

KOPIE
van per post
ver zonden brief
bij papieren KvK

Beste Chrétien,

Hierbij de papieren om een eind te maken aan de V.O.F Nederlandse Poëzie Encyclopedie. Je hoeft alleen maar je handtekening te zetten bij 5.1., een paspoortkopie toe te voegen en het geheel óf bij de balie van de KvK Utrecht af te geven of op te sturen naar:

KvK
Postbus 48
3500 AA Utrecht.

Ik ga ervan uit dat je dit bij wijze van uitzondering wél doet. Ik verwacht dan ook binnen afzienbare tijd bericht van of jou of de KvK te krijgen dat de VOF daadwerkelijk is opgeheven.

Tevens wil ik kopieën zien van de giroafschriften. En de e-mailadressen van deze mensen die Vriend van de NPE zijn geworden en waarvan jij het e-mailadres hebt:

Henk van Loenen
Aart Meinderts
Leo Mesman

Dit teneinde hen een bedankmail te sturen.

Vriendelijke groet,

Bart 

Oosterstraat 29
9967 RV Eenrum
0595-49.18.30

Droog: Hoewel Breukers op dit schrijven middels een mail antwoordde dat hij de papieren zou ondertekenen en kopieën van de bankafschriften zou opsturen, duurde het nog tot 19 juli 2012 voor de ondertekening bij de KvK geregeld was en ik de kopieën ontving.

